Súd:	Krajský súd Košice
Spisová značka:	9Co/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7520206273
Dátum vydania rozhodnutia:	30. 04. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Gizela Majerčák
ECLI:	ECLI:SK:KSKE:2025:7520206273.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gizely Majerčák a členov senátu JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Aleny Mikovej v právnom spore žalobcov: 1. A. B., C. XXX, D. B. – D., nar. XX.X.XXXX, 2. E. F., G. XXXX, D. B. – D., nar. X.XX.XXXX, 3. H. B., Námestie mieru 4, Moldava nad Bodvou, okres B. – D., nar. X.X.XXXX a 4. I. B., C. XXX, nar. XX.X.XXXX, zást. všetkých advokát Mgr. Peter Kocák, Rožňavská 8, Moldava nad Bodvou, proti žalovaným: 1. J. I., K. XX, L. M. N., D. B. – D., nar. XX.X.XXXX, t. č. O. M. P. L. D. Q. B. - R., N. X, B. a 2. I. S. T., A., Q. XX, T. X, S. U., V.: XX XXX XXX, M. O. Q. U. B. T. D. E.: I. T., T. T. E. V. S. R., W. G. X/X, N., V.: XX XXX XXX, zást. SD LEGAL, s.r.o., Žriedlová 3, Košice, IČO: 51 717 395, za ktorého ako konateľ koná advokát JUDr. Slavomír Dubjel, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, o odvolaní žalobcov proti rozsudku bývalého Okresného súdu Košice – okolie č. k. 7C/118/2020 – 146 z 27. apríla 2023

r o z h o d o l :

M e n í časť zamietavého výroku tak, že žalovaní 1 a 2 s ú p o v i n n í žalobcovi 1 zaplatiť 7 000 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého zo žalovaných.
P o t v r d z u j e rozsudok vo zvyšnej časti zamietavého výroku, ako aj vo výroku o náhrade trov konania vo vzájomnom vzťahu každého zo žalobcov 2, 3 a 4 so žalovanými.
Žalobcovi 1 p r i z n á v a proti žalovaným nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého zo žalovaných.
Vo vzájomnom vzťahu každého zo žalobcov 2, 3 a 4 so žalovanými n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania žiadnej zo strán.

o d ô v o d n e n i e :

1. Bývalý Okresný súd Košice - okolie ako súd prvej inštancie (ďalej aj len ako „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví obom žalovaným uložil do 3 dní od právoplatnosti rozsudku titulom relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi 1 zaplatiť 15 000 € a každému zo žalobcov 2, 3 a 4 po 7 500 € s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného, žalobu vo zvyšku (nad prisúdenú náhradu do 40 000 € pre každého zo žalobcov) žalobu zamietol a žalobcom proti žalovaným priznal nárok na plnú náhradu trov konania.
2. Vychádzal zo zistenia, že 12.7.2019 žalovaný 1 ako vodič motorového vozidla spôsobil dopravnú nehodu v katastri obce Turňa nad Bodvou, keď pri odbočovaní vľavo z hlavnej cesty na vedľajšiu cestu nedal prednosť v jazde protiidúcemu osobnému motorovému vozidlu, následkom čoho došlo k čelnej zrážke oboch vozidiel, pri ktorej došlo k usmrteniu štyroch osôb, o. i. aj spolujazdca v protiidúcom motorovom vozidle sediaceho na prednom pravom sedadle, ktorým bola 62 ročná manželka žalobcu 1 a zároveň matka ostatných žalobcov, X. B., čím žalovaný 1 zásadne zasiahol do súkromného života všetkých žalobcov porušením ustanovenia §11 o. z., t. j. práva každého na ochranu rodinného života a svojho súkromia. Žalovaný 1 ako vodič dopravného prostriedku v stave vylučujúcom spôsobilosť viesť

motorové vozidlo, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z §4 ods. 2 písm. c), §19 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke spočívajúcu v zákaze viesť vozidlo v takom čase po požití alkoholu alebo inej návykovej látky, kedy sa alkohol alebo iná návyková látka ešte môžu nachádzať v jeho organizme a taktiež ako vodič odbočujúci vľavo bol povinný dať prednosť v jazde protiidúcim o. i. aj motorovým vozidlám, a teda z nedbanlivosti spôsobil smrť viacerých osôb, pričom skutok spáchal závažnejším spôsobom konania; zodpovednosť žalovaného za vznik škody, ako i jeho zavinenie mal preukázané právoplatným rozsudkom konajúceho súdu z 20.5.2020 vo veci 5T/164/2019.
3. Podľa znalca V. z odboru cestnej dopravy (znalecký posudok z 1.10.2019, č. 72/2019) technickou príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy žalovaného 1 ako vodiča, nakoľko tento plne sa nevenoval vedeniu vozidla a dostatočne nesledoval situáciu v cestnej premávke, z čoho vyplynul jeho kolízny spôsob odbočovania vľavo, čoho následkom bolo, že z technického hľadiska pri odbočovaní vľavo nedal prednosť v jazde vodičovi protiidúceho vozidla. Z technicky prijateľných analýz priebehu nehodového deja vyplynulo, že nebolo možné od vodiča protiidúceho vozidla z technického hľadiska požadovať zabránenie dopravnej nehode reakciou skoršou, ako bola v predmetnom prípade reakcia včasná, a naopak, že žalovaný vodič za daných okolností mal možnosť zabrániť vzniku dopravnej nehody tým, že by sa v danom úseku pohyboval správnou technikou jazdy a odbočoval by s vozidlom vľavo z hlavnej cesty takým spôsobom, aby z technického hľadiska došlo k daniu prednosti v jazde pre vozidlá pohybujúce sa v protismernej časti hlavnej cesty a tiež mal túto možnosť tým, ak by svoju jazdu prerušil a zastavil by pred vjazdom do protismernej časti vozovky, v ktorej sa protiidúce vozidlo pohybovalo, resp. pred koridorom jeho pohybu. Pre žalovaného vodiča nebolo protiidúce vozidlo dostatočne viditeľné, pretože sa nachádzalo v oblasti zakrytého výhľadu, ktorý vytváralo neznáme nákladné motorové vozidlo a rozhľadové pomery v mieste dopravnej nehody neboli postačujúce na to, aby žalovaný vodič mohol úkon odbočenia vľavo z hlavnej cesty uskutočniť takým spôsobom, aby z technického hľadiska došlo k daniu prednosti v jazde vozidlám jazdiacim v protismernej časti hlavnej cesty.
4. Podľa znalca R. z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie toxikológia (posudok z 15.8.2019, č. 24/2019), laboratórnym rozborom krvi žalovaného vodiča bezprostredne po dopravnej nehode bola zistená prítomnosť omamných a psychotropných látok (metamfetamín s koncentráciou 66,06 ng/ml, amfetamín s koncentráciou 62,62 ng/ml), ktoré mohli negatívne ovplyvniť jeho schopnosť bezpečne viesť motorové vozidlo, nie však jeho úplnú neschopnosť; alkohol v jeho krvi, ako ani v krvi zomrelého vodiča protiidúceho vozidla zistený nebol. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovanému vodičovi bola po nehode a pred odberom jeho krvi podávaná infúzna liečba – krvné náhrady v celkovom objeme 2 000 ml, substitúcia tekutín v objeme okolo 2 500 ml mohla ovplyvniť koncentráciu mtamfetamínu a amfetamínu stanovenú v jeho krvi a bolo preto možné predpokladať, že koncentrácia týchto psychoaktívnych látok v čase nehody bola ešte vyššia. Žalovaný vodič v čase vedenia motorového vozidla v čase skutku bol preto ovplyvnený metamfetamínom, pričom nemožno vylúčiť aj stav vylučujúci spôsobilosť bezpečného vedenia motorového vozidla, avšak pre značný individuálny vplyv drogy na konkrétneho človeka nebolo možné jednoznačne sa vyjadriť, do akej miery v rozhodnom čase metamfetamín ovplyvnil spôsobilosť žalovaného vodiča viesť motorové vozidlo.
5. Vykonaným dokazovaním takto mal za preukázané, že zo strany žalovaného vodiča motorového vozidla porušením pravidiel cestnej premávky došlo k protiprávnemu konaniu, ako i k jeho nepriaznivému následku v podobe usmrtenia blízkej príbuznej žalobcov X. B., pričom bola daná aj príčinná súvislosť medzi zisteným protiprávnym konaní a nepriaznivým následkom, keďže zosnulá X. B. pri dopravnej nehode utrpela zranenia, ktorým na mieste podľahla. Medzi stranami nebolo sporné, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré v čase dopravnej nehody riadil žalovaný 1, povinne zmluvne poistená (zákon č. 381/2001 Z. z.) bola u žalovaného 2, pričom s poukazom na ustálenú judikatúru najvyšších súdnych autorít, ktorú vymenoval v 36. odseku svojho odôvodnenia, uzavrel, že škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, na náhradu ktorej pasívne vecne legitimovaným je preto žalovaný poisťovateľ.
6. Náhlu a tragickú smrť manželky a matky žalobcov vyhodnotil ako jednoznačne taký zásadný zásah do práv žalobcov na ochranu ich rodinného života a súkromia, že v danom prípade považoval za dôvodný uplatnený nárok na relutárnu náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa §13 ods. 2 o. z., a to s ohľadom na nezvratnosť následkov nehody, ako aj na pochopiteľne silne traumatické zážitky všetkých žalobcov bezprostredne po nehode pri zistení úmrtia manželky a matky, ktorým došlo k nezvratnej strate možnosti realizácie ich práva ďalej vytvárať, udržiavať a rozvíjať sféru prirodzených vzťahov so zosnulou, a to predovšetkým v citovej oblasti, aby tak mohli napĺňať vlastnú osobnosť a viesť rodinný život, a to pre úplnú deštrukciu úzkej rodinnej väzby usmrtením člena ich rodiny, v dôsledku čoho o túto možnosť

žalobcovia sú ochudobnení nezvratne a natrvalo. V konaní bolo totiž preukázané, že žalobcovia so zosnulou X. B. vytvárali úzky okruh rodiny s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami a jej smrť bola preto citeľným zásahom do sféry ich súkromného a citového života, že títo stratu manželky a matky prekonávali preto s výraznými a pretrvávajúcimi ťažkosťami, zložitým prežívaním, bolesťou, silnými emóciami a utrpením, s ktorými sa vyrovnávali ťažko. Im vzniknutá trauma je neodstrániteľná, smrťou menovanej došlo k nenávratnej deštrukcii dotknutých medziľudských vzťahov a tým i k intenzívnemu zásahu do práva žalobcov na súkromie a rodinný život ako ich osobnostného práva, za ktoré následky morálna satisfakcia v podobe trestu žalovanému vodičovi uloženého v trestnom konaní, ako ani ním prejavená účinná ľútosť a ospravedlnenie sa žalobcom, nepovažoval preto za postačujúcu.
7. Pri zvažovaní primeranosti výšky relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle §13 o. z., ktorej prisúdenie je ponechané na úvahu súdu, prihliadal na právnou teóriou a praxou vymedzené kritériá, akými sú závažnosť vzniknutej ujmy, okolnosti, za ktorých k nej došlo, intenzitu vzťahu žalobcov so zomrelou, vek zomrelého, ako i pozostalého, otázku existenčnej závislosti žalobcov na zomrelej, formu morálneho zadosťučinenia, postoj pôvodcu zásahu k pozostalým (vyjadrenie ľútosti, náhrada škody) a mieru jeho zavinenia, dopad udalostí do sféry pôvodcu zásahu a jeho majetkové pomery. Predovšetkým prihliadal preto na (i) úzke citové väzby žalobcov k zosnulej manželke a matke, na jej vek (62 rokov), že bola zdravá, pracovala ako zdravotná sestra, viedla aktívny život, poskytovala pomoc svojmu manželovi v súvislosti s jeho zdravotným stavom, vytvárala rodinné zázemie a bola oporou všetkým žalobcom; na (ii) zhora popísané okolnosti vzniku dopravnej nehody; na (iii) okolnosť, že žalovaný 1 viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky, ktorá v čase dopravnej nehody v jeho organizme sa nachádzala v takej koncentrácii, že to mohlo ovplyvniť jeho spôsobilosť bezpečne viesť motorové vozidlo, pričom táto eventualita v danom prípade nebola vylúčená ani znaleckým posudkom; na (iv) majetkové pomery žalovaného vodiča, o ktorom zistil, že tento je nemajetný, v čase dopravnej nehody pracoval a žil v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a aktuálne je vo výkone trestu odňatia slobody; na (v) skutočnosť, že relutárnu náhradu voči žalovanému vodičovi uplatňujú v tomto konaní štyria žalobcovia a v ďalšom súdnom konaní ďalší piati žalobcovia ako pozostalí ďalšej obete tejto dopravnej nehody; na (vi) morálne zadosťučinenie žalobcov vo forme právneho postihu žalovaného vodiča (trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov nepodmienečne, doživotný trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu); na (vii) postoj žalovaného vodiča (prejavená ľútosť pozostalým obetí, ospravedlnenie sa žalobcom); ako aj na to, že (viii) prisúdená relutárna náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nemá byť pre žalovaného 1 likvidačnou a zároveň prihliadal aj na právnu úpravu zákona č. 274/2017 Z. z. upravujúceho finančné odškodňovanie obetí násilných trestných činov, avšak s prihliadnutím na okolnosti vzniku dopravnej nehody a jej dopad do sféry žalobcov uzavrel, že v posudzovanej veci je dôvodné žalobcom prisúdiť náhradu vyššiu, aká je výška zákonom č. 274/2017 Z. z. priznávaného odškodnenia.
8. S odôvodnením, že v osobe žalobcu 1 ide o manžela zosnulej, ktorý s ňou žil v spoločnej domácnosti a spolu tvorili najužší okruh rodiny, ktorého náhla a nečakaná smrť manželky do novej životnej situácie postavila nielen po psychickej, ale aj po materiálnej stránke, nakoľko manželka mu bola oporou a tohto zaopatrovala nielen čo sa týkalo starostlivosti o domácnosť vrátane teplej stravy a čistého prádla, ale aj v súvislosti s jeho zdravotným stavom (od r. 2014 po operácii srdca, od r. 2015 invalidný dôchodca pre chorobu z povolania - ochorenie horných končatín z vibrácií, karpálny tunel ťažkého stupňa, trpí bolesťami 1. - 3. prsta oboch rúk, ktoré si necíti, má ich opuchnuté, má zhoršenú jemnú motoriku), v ktorom vo veku 64 rokov v dôsledku straty dlhoročnej životnej partnerky jej smrťou zostal sám, s čím ťažko sa vyrovnával, vyhľadal aj odbornú pomoc, pričom sa zhoršila aj jeho finančná situácia, keďže žije len z jedného príjmu a vzhľadom na svoj zdravotný stav od smrti manželky potrebuje pomoc so starostlivosťou o domácnosť, úver na rekonštrukciu domu čerpaný spoločne s manželkou musí splácať sám, tomuto v porovnaní s ostatnými žalobcami prisúdil vyššiu relutárnu náhradu jeho nemajetkovej ujmy.
9. Žalobcom 1 – 3 ako plnoletým deťom zosnulej obete dopravnej nehody prisúdil pritom relutárnu náhradu v nižšej výške, ako ich otcovi, a to s odôvodnením, že títo s matkou v čase jej smrti nežili v spoločnej domácnosti, neboli na nej ani hmotne závislí, a mali vlastné rodiny a rodinné zázemie. Zároveň s odôvodnením, že úzke citové väzby medzi rodičom a dieťaťom nezanikajú ani sa neoslabujú tým, že dieťa pracuje v zahraničí, príp. že opustí rodičovský dom a založí si vlastnú rodinu, nevzhliadol dôvod, aby žalobcovi 4 ako synovi zosnulej žijúcemu a pracujúcemu v zahraničí, prisúdil prípadne nižšiu relutárnu náhradu jeho nemajetkovej ujmy, než ako prisúdil ostatným jeho súrodencom, navyše za situácie, keď v konaní bolo nepochybne preukázané, že aj žalobca 4, napriek výkonu práce v zahraničí, s matkou bol v intenzívnom kontakte.

10. S týmto odôvodnením uplatnený nárok na relutárnu náhradu nemajetkovej ujmy žalobcov za primeraný považoval nie v žalobcami uplatnenej výške, ale len v rozsahu, v akom žalobe vyhovel a žalobu vo zvyšku zamietol ako nedôvodnú, a to aj v rozsahu, v ktorom žalobcovia sa domáhali zohľadnenia negatívnych následkov do ich osobnostných práv spôsobených nežiaducou medializáciou ich príbehu na sociálnych sieťach a v médiách, prostredníctvom ktorých do povedomia celého okolia a verejnosti vrátane zverejnenia ich podobizne a rodinného domu sa dostali ako rodina nevinnej obete z auta smrti, a to pre nedostatok pasívnej vecnej legitimácie žalovaných.
11. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil zásadou úspechu žalobcov v konaní (§255 ods. 1 CSP), v ktorom výška prisúdeného peňažného plnenia závisela od úvahy súdu.
12. Proti tomuto rozsudku žalobcovia, čo do jeho zamietavého výroku, podali odvolanie tvrdiac naplnenie odvolacích dôvodov ustanovených v §365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP navrhujúc, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že ich žalobe vyhovie aj v tomto rozsahu. Súdom prisúdenú výšku relutárnej náhrady ich nemajetkovej ujmy odvolatelia považovali za neprimerane nízku a nespravodlivú, nezohľadňujúcu skutkové okolnosti daného prípadu, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov v danom prípade došlo, ako ani závažnosť, intenzitu, rozsah, či dopad relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy, keďže táto podľa nich nezodpovedá bolestiam a útrapám žalobcov a nejaví sa im preto ako dostatočne účinná na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy, ktoré trvajú a budú trvať do konca ich života, nakoľko žalobcovia zažili tú najväčšiu stratu, s ktorou sa mohli v živote stretnúť.
13. Okrem toho odvolatelia napadnutý rozsudok považovali aj za nepresvedčivý a nedostatočne odôvodnený, nejasný a nezrozumiteľný argumentujúc, že ani spôsob určenia prisúdenej relutárnej satisfakcie neprebehol v súlade so základnými požiadavkami spravodlivosti a právnej istoty. Napadnutý rozsudok podľa nich nedostatočne reflektuje na jedinečné skutkové osobitosti daného prípadu a sám o sebe predstavuje odklon od rozsudkov, ktorými v iných obdobných prípadoch poškodeným boli prisúdené vyššie relutárne náhrady, pričom súd tento odklon presvedčivo neodôvodnil. Prisúdená náhrada podľa odvolateľov neplní svoju satisfakčnú funkciu, čo je primárnym účelom odškodnenia.
14. Súd podľa odvolateľov pochybil, keď konanie žalovaného vodiča posúdil ako bežnú nedbanlivosť, a nie ako najvyššiu formu hrubej nedbanlivosti, ktorú je možné prirovnať k úmyslu, pričom túto hrubú nedbanlivosť žalovaného pôvodcu neoprávneného zásahu podľa nich bezpochyby je potrebné hodnotiť podstatne prísnejšie a takýto jeho zásah by sa mal preto prejaviť vo výške prisúdenej relutárnej satisfakcie. Namietali, že zásah žalovaného vodiča do ich osobnostných práv bol pritom značný, prispel k vyššej miere ich utrpenia, pričom okrem satisfakčnej funkcie relutárna náhrada má plniť aj funkciu sankčnú, ktorá z tohto pohľadu v danom prípade preto nedostatočne reflektuje na závažnosť konania žalovaného 1.
15. Pokiaľ ide o morálne zadosťučinenie, namietali, že žalovaný 1 žalobcom sa ospravedlnil až po takmer 4 rokoch od tragickej udalosti a aj to na pojednávaní v predmetnej veci, čo žalobcovia nepovažovali ani za adekvátne ani za úprimné, ale len za účelové konanie žalovaného smerujúce k zmierneniu jeho sankčného postihu, pričom tento nevykonal ani žiadne kroky, ktoré by smerovali k nahradeniu spôsobenej ujmy a k zmierneniu ich utrpenia.
16. Celkový postoj aj správanie žalovaného, ktorý v trestnom konaní využil svoje právo nevypovedať a tak nebol nijako nápomocný pri objasnení predmetnej udalosti, podľa odvolateľov práveže odôvodňuje prisúdenie vyššej, a nie nižšej relutárnej náhrady. Podľa odvolateľov pritom aj uznanie viny a odsúdenie žalovaného 1 na nepodmienečný trest odňatia slobody, je bez vplyvu na výšku prisúdenej relutárnej náhrady ich nemajetkovej ujmy. Súd podľa odvolateľov v ich veci rovnako pochybil aj pokiaľ pri svojom rozhodovaní o výške prisúdenej relutárnej náhrady ako na kritérium ovplyvňujúce výšku tejto náhrady prihliadal na to, aby táto pre žalovaného 1 nebola likvidačná, nakoľko tým podľa nich neprimerane zvýhodnil žalovaného 1 na ich úkor. Uvedený prístup súdu považujú za diskriminačný, keďže súd tým prihliadajúc na eventuálnu budúcu možnosť uplatnenia regresného nároku poisťovne voči žalovanému vodičovi, nesprávne povýšil ochranu tohto žalovaného nad ochranu ich práva na primerané a spravodlivé odškodnenie a paradoxne tak namiesto toho, aby tento ako vinník dopravnej nehody, ktorú spôsobil pod vplyvom návykových látok, bol potrestaný prísnejšie, teda uložením povinnosti uhradiť vyššiu relutárnu náhradu nemajetkovej ujmy žalobcov, zo vzniknutej situácie tento v konečnom dôsledku ešte profituje. Žalobcovia preto namietali, že oni nemôžu niesť zodpovednosť za to, že vodič dopravnú nehodu spôsobil pod vplyvom drog a z toho dôvodu poisťovni vznikne proti nemu regresný nárok na náhradu poistného plnenia, ale za takýto následok musí niesť plnú zodpovednosť žalovaný vodič, a nie je preto namieste túto skutočnosť zohľadňovať pri zvažovaní primeranosti výšky žalobcom prisudzovanej náhrady nemajetkovej ujmy. Z týchto dôvodov odvolatelia majetkové pomery žalovaného 1, za ktorého peňažné nároky poškodených žalobcov voči nemu bude uhrádzať žalovaná poisťovňa, nepovažovali za

relevantné posudzovať v tomto prípade, argumentujúc, že prisúdená relutárna náhrada nezasiahne do majetkových pomerov žalovaného 1.
17. Žalobcovia ďalej namietali, že súd v posudzovanej veci nedostatočne zohľadnil princíp proporcionality, keď neprihliadal na výšku súdmi prisúdených relutárnych náhrad v iných obdobných prípadoch, kedy v spojení s rozsudkami odvolacieho súdu titulom relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do osobnostných práv bolo prisúdených pozostalému manželovi 70 000 €, resp. obom maloletým deťom obete po 100 000 € (rozsudok z 15.1.2014 vo veci 7C/151/2008, Okresný súd Nové Mesto nad Váhom); piatim členom rodiny za usmrtenie manžela a otca súhrnne 140 000 € (rozsudok z 22.11.2016 vo veci 9C/45/2011, Okresný súd Poprad); trom členom rodiny za smrť manželky a matky súhrnne 110 000 € (rozsudok z 20.11.2017 vo veci 18C/144/2014, Okresný súd Humenné); rodičom obete súhrnne 100 000 € (rozsudok zo 16.12.2014 vo veci 5C/322/2013, Okresný súd Skalica); trom členom rodiny za usmrtenie dcéry, resp. súrodenca súhrnne 97 452 € (rozsudok z 1.8.2016 vo veci 3C/233/2013, Okresný súd Skalica); matke, resp. súrodencovi 45 000 €, resp. 35 000 € (rozsudok zo 6.12.2017 vo veci 19C/166/2016, Okresný súd Trnava); každému z dospelých detí súčasne zomrelých starších rodičov po 1 200 000 Kč, partnerke jedného z detí obete 400 000 Kč a rodinnej priateľke obetí 200 000 Kč (rozsudok z 13.5.2021 vo veci 25 Cdo 1835/2020, NS ČR). Vzhľadom na dátum vydania týchto rozsudkov, tieto nezohľadňujú aktuálne spoločensko-ekonomické zmeny spočívajúce v rapídnom znižovaní životnej úrovne spätej s pretrvávajúcou vysokou infláciou, ktorá už len v rokoch 2019 – 2022 dosiahla spolu až 20 %, pričom do právoplatného skončenia konania vzhľadom na očakávaný nárast cien, táto bude nepochybne výrazne vyššia, ďalej so zvyšovaním životných nákladov, ako ani nepriaznivé dôsledky pandémie COVID-19.
18. Podľa odvolateľov súd nedostatočne zohľadnil princíp proporcionality aj pokiaľ neprihliadol na výšku prisudzovaných relutárnych náhrad ani v iných prípadoch nesúvisiacich s dopravnými nehodami, kedy titulom relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy bolo prisúdených sudcovi 99 581,76 € za difamačný článok v novinách (rozsudok z 28.5.2012 vo veci 6C/2/2023, Okresný súd Bratislava V); každému z poškodených po 20 000 € za zlé zaobchádzanie pri policajnej akcii v Moldave nad Bodvou (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo 7.7.2020 vo veci RR a RD v. Slovenská republika); 60 000 € za nevymenovanie do funkcie generálneho prokurátora (nález ÚS SR zo 4.12.2014 vo veci I. ÚS 397/2014); každému z poškodených manžel, deti, matka po 100 000 € za smrť pacientky pri pôrode (rozsudok zo 16.11.2011 vo veci 3C/174/2009, Okresný súd Senica); osobe následkom nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti na zdraví nezvratne poškodenej s prakticky nulovou šancou na zlepšenie a štyrom členom jeho rodiny súhrnne 200 000 € (rozsudok z 2.10.2013 vo veci 9Co/330/2012, Krajský súd v Nitre).
19. Majúc na zreteli vymenované prípady podľa odvolateľov je preto legitímnou otázka, v čom je doživotná trauma žalobcov spôsobená im stratou blízkej osoby menej závažná, že odôvodňovala prisúdenie podstatne nižšej náhrady, než relutárne náhrady prisúdené v nimi uvedených prípadoch, a to aj za nepomerne menej závažné zásahy do integrity jednotlivca, čo z pohľadu hierarchie hodnôt podľa nich nemôže obstáť, nakoľko ako neadekvátne degraduje hodnotu nerušeného rodinného života a dôveru žalobcov v spravodlivé rozhodnutie vo veci.
20. Podľa odvolateľov súd prvej inštancie riadne sa nevysporiadal ani s viacerými kvalitatívnymi prvkami zomrelej, spätými s jej osobou a ani so skutočnosťou, ako jej strata vplýva na znižovanie hmotnej úrovne rodiny pozostalých. Hoci zosnulá bola starobná dôchodkyňa, pracovne bola aktívna, čo vo finančnom vyjadrení predstavovalo prísun peňažných aktív do rodiny v hodnote cca 1 500 € mesačne. Oproti tomu po jej smrti žalobca 1 zostal v pozícii chorého, invalidného dôchodcu bez pomoci, ktorú dovtedy mu poskytovala zosnulá, bez ktorej posledné roky života bude musieť prežiť v núdzi, strachu, beznádeji, chorobe a v odkázanosti na pomoc svojich detí, keďže po úhrade mesačnej splátky úveru a zaplatení výdavkov spätých s bývaním a energiami, mu nezostanú žiadne finančné prostriedky a z hľadiska zabezpečenia jedla a liekov spätých s jeho ťažkými diagnózami, je odkázaný na pomoc svojich detí a hoci týmto tiež sa zmenil celý ich dovtedajší život, musia pomáhať otcovi a dozerať na neho 24 hodín denne, vzdali sa preto iných vecí, s ktorými sú späté rodinné a životné radosti, pričom profesionálnu opateru o otca si nemôžu dovoliť, ale musia obetovať energiu, čas a peniaze, ktoré inak by mohli vkladať do vlastných detí. Odvolatelia pritom namietali aj proti diferencovaniu výšky prisúdenej relutárnej náhrady medzi nimi a otcom, pričom práve žalobcovia 2 až 4 v dôsledku smrti ich matky musia zabezpečovať starostlivosť o zdravie a hmotné zázemie otca na úkor ich vlastnej rodiny.
21. Podľa odvolateľov súd napokon arbitrárnym spôsobom sa odmietol zaoberať aj nimi namietanou medializáciou ich rodiny, ktorá vplývala na ich duševné zdravie a psychiku mimoriadne vážne a negatívne zasahovala do práva na ochranu ich súkromia a do ich spoločenského, resp. rodinného a súkromného života, pričom nebyť tragickej udalosti, nedošlo by ani k nežiaducej medializácii ich

príbehu na sociálnych sieťach a v médiách a namietali preto, že aj táto nechcená medializácia je v priamej príčinnej súvislosti s konaním žalovaného 1 a preto tento za ňu zodpovedá a pri ustálení výšky prisudzovanej relutárnej náhrady súd mal preto na ňu prihliadať.
22. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný 2 s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a aby nárok na náhradu trov odvolacieho konania stranám nepriznal.
23. Žalovaný sa stotožnil so záverom súdu o čiastočnej morálnej satisfakcii pre žalobcov tak tvrdým odsúdením páchateľa trestným rozsudkom, ako aj ospravedlnením zo strany žalovaného 1, čo podľa neho nebolo formálne, ale úprimné, pričom sa domnieva, že aj ľútosť žalovaného 1 nad predmetnou dopravnou nehodou a jej následkami je skutočná, a to najmä s prihliadnutím na to, že pri tejto došlo k usmrteniu aj jeho otca a sestry. Súd prvej inštancie podľa žalovaného rozhodol vo veci správne aj pri diferencovaní výšky prisudzovanej relutárnej náhrady jednotlivým žalobcom, a to najmä s ohľadom na to, že žiadne z detí zosnulej nebolo na svoju matku odkázané finančne, ale všetky mali svoje vlastné životy, pričom podľa neho na zosnulú manželku nebol finančne odkázaný ani žalobca 1. Stotožnil sa pritom aj s názorom súdu o nemožnosti pričítať na vrub žalovaným, že predmetná dopravná nehoda a jej okolnosti podliehali informovaniu v médiách. Súd podľa neho v napadnutom rozsudku podrobne vysvetlil kritériá, ktorými pri zvažovaní výšky prisudzovanej relutárnej náhrady sa riadil a túto žalobcom aj prisúdil v súlade so základnými požiadavkami spravodlivosti a právnej istoty, pričom predmetná nešťastná udalosť sa obsahom skutkových okolností prípadu v zásade neodlišuje od rozsudkov v obdobných právnych veciach. Sankčná funkcia relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy podľa neho nemôže mať pritom rozhodujúcu úlohu pri určovaní jej výšky, keďže jej účelom primárne nie je potrestať škodcu, ale odškodniť poškodeného, a sankčná funkcia musí tak ustúpiť do pozadia najmä v prípadoch, ak škodca za svoje konanie bol odsúdený trestným súdom a bol mu uložený trest podľa Trestného zákona. S poukazom na to, že prisúdená náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti, táto podľa žalovaného poisťovateľa musí zohľadňovať výšku náhrady vnútroštátnymi súdmi prisudzovanú v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti, pričom bez existencie závažných a dostatočných dôvodov by nemala prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné trestné činy. Nie je preto podľa neho správne uplatnený nárok žalobcom prisúdiť v nimi uplatnenej výške, keďže pozostalým po obetiach násilných trestných činov je vyplácaná náhrada do maximálnej výšky 50-násobku minimálnej mzdy, a to pre všetkých pozostalých spolu, čo v roku 2019 predstavovalo odškodnenie spolu celkovou sumou 26 000 €. Žaloba v posudzovanej veci na prisúdenie relutárnej náhrady po 40 000 € pre každého zo žalobcov podľa žalovaného je preto neadekvátna a premrštená a jej vyhovenie by mohlo viesť k neprimeranému obohateniu žalobcov, čomu podľa neho nemožno priznať právnu ochranu.
24. Zohľadnenie majetkových pomerov žalovaného 1 považuje za správne a súladné s ustálenou judikatúrou, a naopak nepovažuje za možné do výšky prisúdenej relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy premietnuť a zohľadniť žalobcami skutočnosti, ktoré nastali až po dopravnej nehode, ktorých žalobcovia v odvolaní sa dovolávajú, a to dôsledky krízy v súvislosti s ochorením COVID-19, konfliktu na Ukrajine, vzrastom cien plynu a elektriny či vysokej miery inflácie.
25. Ohľadom výšky relutárnej náhrady súdmi prisudzovanej v obdobných prípadoch, poisťovateľ poukázal na také, iné, než odvolateľmi zmienené rozhodnutia súdov, ktoré podľa neho potvrdzujú, že súdom prisúdená výška relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy v tomto konkrétnom prípade bola správna. Rozsudkami, ktoré zmienil, pozostalým zomrelých obetí dopravnej nehody relutárne náhrady boli prisúdené
26. Manželke 10 000 €, resp. deťom 5 000 € (rozsudok zo 16.1.2018 vo veci 9C/131/2014, Okresný súd Rožňava); manželovi a deťom v rozmedzí od 5 000 až po 8 000 € každému z nich (rozsudok vo veci 10Co/566/2015, Krajský súd v Trnave; vo veci 5C/189/2010, resp. vo veci 5C/312/2014, Okresný súd Martin); manželke a maloletým deťom po 7 000 € (rozsudok vo veci 5C/103/2011, Okresný súd Bardejov); pozostalej 31 ročnej dcére spolužijúcej s obeťou v jednej domácnosti 3 000 € (rozsudok vo veci 5C/296/2014, Okresný súd Humenné, rozsudok prešiel dovolacím prieskumom pod sp. zn. 6Cdo/143/2017); plnoletým deťom po 7 000 € (rozsudok vo veci 14C/23/2015, Okresný súd Nitra); ďalej rodičom a súrodencovi za usmrtenie mladej lekárky 8 240 €, resp. 4 120 € (rozsudok z 13.4.2017 vo veci 6C/89/2016, Okresný súd Revúca); rodičom po 6 187 € (rozsudok vo veci 11C/145/2012, Okresný súd Bratislava I); rodičom 24 ročného syna so spoločnou domácnosťou po 7 500 € (rozsudok vo veci 2C/237/2013, Okresný súd Žilina); rodičom po 3 000 €, resp. súrodencom po 1 500 €, kedy opitý vodič jazdiaci neprimeranou rýchlosťou a bez oprávnenia pri spôsobenej dopravnej nehode zavinil smrť 16 ročného spolujazdca, pričom súrodenci spávali spolu v jednej izbe (rozsudok vo veci 9C/126/2014, Okresný súd Rožňava); otcovi 3 319 €, matke 4 979 €, resp. sestre 3 000 € (rozsudok vo veci 11C/79/2008, Okresný súd Bratislava V, rozsudok prešiel dovolacím prieskumom pod sp. zn.

2Cdo/164/2011); súrodencom 3 000 €, resp. 1 000 € (rozsudok vo veci 5C/63/2011, Okresný súd Bánovce nad Bebravou);
27. Namietaním, že žalovaný 1 konal v nepriamom úmysle, odvolatelia podľa neho sa neprípustne pokúsili vniesť do súdneho konania novoty v rámci podaného odvolania. Napokon podľa žalovaného 2 nemá žiaden súvis s nárokom žalobcov na relutárnu náhradu ani odvolateľmi namietaná skutočnosť, že žalovaný 1 v trestnom konaní nevypovedal a nebol tak nápomocným pri objasnení veci. Z obsahu trestného spisu je pritom zrejmé, že žalovaný 1 na okolnosti nehody si nepamätal a jeho rozhodnutie vo veci nevypovedať, je realizáciou jeho práva ako obvineného na spôsob jeho obhajoby v trestnom konaní, a nemôže byť postihnuté nárokom žalobcov na vyššiu relutárnu náhradu, pričom ani popieranie viny nemožno preto bez ďalšieho hodnotiť, ako konanie zvyšujúce utrpenie poškodených.
28. Odvolatelia, ktorých zástupcovi vyjadrenie žalovaného 2 k ich odvolaniu bolo doručené 2.12.2023, nevyužili svoje zákonné právo a k tomuto odvolaciu repliku nepodali. Žalovaný 1 (aj) v odvolacom konaní zostal procesne úplne pasívnym. Žiadna zo strán ďalšie podanie vo veci neurobila.
29. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po kladnom posúdení včasnosti a prípustnosti odvolania podaného stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania a tiež viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo (§34 a §355 a nasl. CSP o odvolaní) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu 1 je dôvodné sčasti a že odvolanie ostatných žalobcov v celom rozsahu je nedôvodné.
30. Súd prvej inštancie vo veci dokazovanie vykonal v potrebnom rozsahu, na základe neho náležite zistil všetky rozhodujúce skutočnosti. Skutkový stav vyhodnotil podľa zásad ustanovených v §191 ods. 1 CSP a na základe neho o uplatnenom nároku na poskytnutie materiálneho zadosťučinenia za zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcov usmrtením manžela, resp. matky pri inkriminovanej dopravnej nehode z 12.7.2019 spôsobenej zavineným konaním žalovaného vodiča, ktorý osobné motorové vozidlo riadil pod vplyvom návykových látok, aj správne rozhodol, pokiaľ toto zadosťučinenie im poskytol. V konaní nebola zistená ani žiadna vada, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd sa stotožnil so správnymi skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie a pretože dospel k odlišnému právnemu posúdeniu primeranosti výšky žalobcom 1 uplatnenej náhrady, výrok o jej výške postupom podľa §388 CSP zmenil, keďže neboli splnené podmienky ani na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie a napadnutý zamietavý výrok rozsudku vo zvyšku potvrdil vrátane závisiaceho výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie založeného na zásade úspechu žalujúcej strany v spore (§255 ods. 1 CSP).
31. Rozsudok odvolacieho súdu na Krajskom súde v Košiciach verejne bol vyhlásený 30.4.2025 o 9.35 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 210/II. poschodie, trakt D. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku od 14.4.2025 boli zverejnené na úradnej tabuli odvolacieho súdu a tiež na jeho webovej stránke (§219 ods. 1 a ods. 3 za použitia §378 CSP).
32. Napadnutý rozsudok z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je plne akceptovateľný, presvedčivý, jasný a zrozumiteľný. V odôvodnení rozsudku súd dal odpovede na všetky otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, dostatočne a presvedčivo objasnil skutkový a právny základ rozhodnutia a nemožno mu vytknúť ani že by sa nevysporiadal s podstatnými skutkovými tvrdeniami a právnou argumentáciou žalobcov, resp. s námietkami žalovaného uplatnenými proti žalobe. Odvolacia námietka žalobcov o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku preto neobstojí. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu spisu po oboznámení s dôvodmi napadnutého rozsudku, ako aj s obsahom a dôvodmi odvolania (až na žalobcom 1 namietanú neprimeranosť výšky prisúdenej relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy) nezistil žiaden podstatný dôvod, aby od týchto sa odchýlil. Naopak odvolací súd s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie, ako tieto zhora odvolacím súdom sú reprodukované, sa stotožnil a v odôvodnení svojho rozsudku v súlade s §387 ods. 2 CSP sa obmedzil len na konštatovanie ich správnosti, na tieto odkazuje a nadbytočne ich preto už neopakuje.
33. Odvolanie žalobcov nesmerovalo vyhovujúcemu výroku napadnutého rozsudku, tento nadobudol preto právoplatnosť a z toho dôvodu nemohol byť predmetom odvolacieho prieskumu. Predmetom odvolacieho prieskumu bol preto iba zamietavý výrok rozsudku a tiež závisiaci výrok o trovách konania (§367 CSP).
34. Odvolací súd súc byť viazaný uplatnenými odvolacími dôvodmi (§380 ods. 1 CSP) posudzoval správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výlučne z hľadísk námietok obsiahnutých v odvolaní žalobcov, t. j. či súdom prvej inštancie prisúdená relutárna náhrada nemajetkovej ujmy (ne)zodpovedá kritériám primeranosti a súdnej praxi, to všetko s ohľadom na primeranosť pokrytia tak závažnej ujmy, aká nastala na strane žalobcov vzhľadom na ústavou chránené právo na súkromie, súčasťou ktorého je aj právo na rodinný život, za účelom prijatia záveru, či títo

(ne)opodstatnene spochybňujú primeranosť výšky súdom prisúdeného peňažného plnenia vo výške 15 000 € pre pozostalého manžela, resp. po 7 500 € pre každého z pozostalých dospelých detí ako hmotnej, peňažnej satisfakcie titulom náhrady za žalovaným vodičom zavinene spôsobenú nemajetkovú ujmu v podobe smrteľného následku u manželky žalobcu 1, resp. matky ostatných žalobcov v dôsledku dopravnej nehody, pričom v konaní nebolo zistené, aby táto ako spolujazdec v protiidúcom vozidle premávajúcom po hlavnej ceste, ktorému vozidlo riadené žalovaným vodičom pri odbočovaní vľavo nedalo prednosť v jazde, akýmkoľvek spôsobom alebo v akejkoľvek miere sa podieľala na vzniku škodlivého následku.
35. Žalobcovia uplatnili odvolacie dôvody podľa §365 ods. 1 písm. f) (súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam) a písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci), o ktorých odvolací súd dospel k záveru, že tieto sčasti sú naplnené len vo vzťahu k odvolaniu žalobcu 1, a vo zvyšku tieto naplnené nie sú.
36. Súd prvej inštancie poskytol argumenty ku kritériám, ktoré považoval za určujúce pre rozhodnutie o výške relutárnej náhrady prihliadajúc na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, keď škodlivý následok v podobe úmrtia X. B. bol spôsobený výlučne zavineným protiprávnym konaním žalovaného vodiča ako vinníka dopravnej nehody (žalovaný 1). Správne konštatoval, že v dôsledku úmrtia manželky a matky žalobcov došlo k nesmierne závažnej ujme spočívajúcej v strate ich možnosti so zosnulou viesť súkromný a rodinný život, že táto bola ich oporou, pričom vzal zreteľ aj na intenzitu rodinných vzťahov a väzieb, ako i na okolnosti vzniku dopravnej nehody, prejavenú ľútosť žalovaného 1, jeho odsúdenie a uloženie trestu v trestnom konaní ako na formu morálnej satisfakcie žalobcov, ako i na fakt, že prisúdená relutárna náhrada nemá byť pre neho likvidačná, berúc zároveň do úvahy aj fakt, že z predmetnej dopravnej nehody ako pozostalí ďalšej jej obete relutárnu náhradu nemajetkovej ujmy proti jej vinníkovi okrem žalobcov uplatnilo aj ďalších 5 osôb. Hoci výška relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle §13 o. z. je určovaná voľnou úvahou súdu, tento pri svojom rozhodovaní postupoval správne, s prihliadnutím na zákonné kritériá závažnosti vzniknutej ujmy, ako i na okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti žalobcov došlo, pričom správne mal na zreteli, že pri určení jej primeranej výšky musí vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu, zohľadňovať všetky okolnosti konkrétneho prípadu a že jeho rozhodnutie musí byť v súlade s požiadavkou spravodlivosti a opierať sa o úplne konkrétne a preskúmateľné hľadiská, ktorými sú predovšetkým zistená závažnosť nemajetkovej ujmy a overené okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, pričom závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy sa posudzuje najmä s poukazom na jej intenzitu, rozsah a trvanie.
37. V prípade neoprávneného zásahu do práva na súkromie, kam spadá aj právo na rodinný život, v prípade úmrtia blízkej osoby bezpochyby ide o nenávratnú, trvalú a definitívnu deštrukciu rodinných väzieb predstavujúcich základ súkromného života pozostalých. Hoci zosnulej osobe život nikto a nič vrátane akejkoľvek materiálnej náhrady nenavráti, následky takého zásahu nikdy nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou, nakoľko každá jej forma na primerané vyváženie, či zmiernenie vzniknutej ujmy na rodinnom živote je nepostačujúca. Výška relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy nie je pritom limitovaná či upravená zákonom čo do presného vyčíslenia či úplnosti kvalifikačných kritérií. Je pritom zároveň nespochybniteľné, že negatívny zásah pôsobí zraňujúco, individuálne a rozmanito u každej fyzickej osoby, keďže každý človek, jeho podstata a vzťahy k iným sú veľmi individuálne, osobité, neopakovateľné a jedinečné a vždy si preto vyžadujú individuálne posúdenie takéhoto nároku.
38. Vychádzajúc zo zákonnej úpravy v §13 o. z., ako i zo súdnej praxe (pozri napr. rozhodnutia NS SR vo veciach 3Cdo/137/2008, 4Cdo/15/2003, 3Cdo/106/2012, 4Cdo/171/2005, 5Cdo/126/2007, 7Cdo/180/2012, 3Cdo/19/2018), pri prisudzovaní relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné zohľadniť požiadavku spravodlivého zadosťučinenia za utrpené ujmy v závislosti od intenzity a následkov na osobnostných právach poškodených, ako i to (prihliadajúc na princíp proporcionality), aby prisúdená náhrada s ohľadom na individuálne okolnosti prípadu sa nestala prostriedkom majetkového obohatenia a súčasne nepôsobila na zodpovedný subjekt likvidačne. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj len ako „ESĽP“) pri určovaní výšky relutárnej náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená aj výška náhrady priznávaná za telesné zranenia alebo obetiam násilných trestných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady za telesné zranenie alebo násilné trestné činy (napr. Iltalehti a Karhuvaara v. Fínsko). Výška relutárnej náhrady musí pritom odrážať všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti, táto má plniť účel kompenzácie pre obete zásahu, zohľadňovať životnú úroveň krajiny, nemá vybočovať z právnej tradície a má zohľadňovať sumy prisúdené v porovnateľných konaniach. Niet preto sporu, že jedným zo základných

princípov poskytovania spravodlivej ochrany práv pri rozhodovaní a náhrade nemajetkovej ujmy je preto zohľadnenie výšky už prisúdenej náhrady nemajetkovej ujmy ako nemerateľnej kategórie, priznávanej v obdobných prípadoch, ktorý vychádza z princípu „rovnakých“ rozhodnutí v podobných veciach tak, aby medzi závažnosťou ujmy a výškou prisúdenej náhrady existovala úmernosť.
39. V otázke výšky požadovanej relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy v odvolacom konaní tak žalobcovia, ako aj žalovaný 2 poukazovali na také rozhodnutia súdov, v ktorých prisúdená materiálna náhrada utrpenej nemajetkovej ujmy vyhovovala ich predstavám a tvrdeniam o (ne)dôvodnosti vyššej, ako súdom prvej inštancie už prisúdenej náhrady, a to až vo výške žalobcami uplatnenej v samotnej žalobe. Takto žalobcovia odkazovali na súdne rozhodnutia, ktorými pozostalí blízkej obete dopravnej nehody titulom relutárnej náhrady nimi utrpenej nemajetkovej ujmy boli odškodnení v rozmedzí 30 000 € - 100 000 €, kým žalovaný poisťovateľ naopak zmienil rozhodnutia, ktorými relutárna náhrada nemajetkovej ujmy sa pohybovala v rozmedzí 5 000 € - 10 000 €. Vyjmúc fakt, že išlo o úmrtie blízkeho člena rodiny (manžela, rodiča, súrodenca), strany dostatočne, resp. vôbec však neargumentovali podobnosťou okolností v jednotlivých nimi označených súdnych rozhodnutiach s okolnosťami posudzovanej veci. Nimi označené rozhodnutia podľa odvolacieho súdu vychádzajú pritom z odlišných pomerov v dotknutých príbuzenských vzťahoch, ako i z inej závažnosti následkov na životoch pozostalých a tieto preto nemohli byť odrazom primeranosti odškodnenia žalobcov v prejednávanej veci, a to z nasledovných dôvodov.
40. V prípade rozsudkov označených žalobcami (7C/151/2008, Okresný súd Nové Mesto nad Váhom) o. i. išlo o deti vo veku 16 a 18 rokov, blízkosť vzťahov detí so zosnulou matkou nad rámec obvyklých rodinných väzieb potvrdená výpoveďami svedkov, hlboko intenzívne rodinné vzťahy s veľmi závažnými následkami na ďalšom prežívaní udalosti, ktoré končili individuálnym študijným plánom, zdravotnými problémami (depresívne stavy, strata vedomia, otras mozgu); obdobne tak tragické následky mala strata živiteľa rodiny v prípade prejednávanom rozsudkom Okresného súdu Poprad (9C/45/2011), kde odškodnenie bolo prisúdené pozostalej manželke a maloletému dieťaťu (4 r.), každému z nich po 40 000 € a každému z troch plnoletých detí po 20 000 €, pričom bolo nepochybne zistené, že rodinná firma, vďaka ktorej bola rodina ekonomicky sebestačná a ktorú viedol nebohý, po jeho smrti skolabovala, čo viedlo k existenčným problémom rodiny, školopovinné deti znášali stratu autority negatívne, bolo im nariadené štúdium individuálnou formou, rovnako intenzívne vnímalo stratu otca aj pozostalé maloleté dieťa, u ktorého muselo dôjsť k zmene ďalších plánov v súvislosti so zabezpečením jeho budúcnosti; v prípade rozhodnutia Okresného súdu Humenné (18C/144/2014), kde za smrť manželky a matky manželovi bolo prisúdených 20 000 € a každému z troch maloletých detí v predškolskom a školskom veku po 30 000 €, pričom odškodnenie zohľadňovalo intenzívnu naviazanosť detí na matku, ich zhoršený prospech, v zásade rozpad rodiny, keď otec, na ktorého pripadala celková starostlivosť o rodinu (dovtedy vodič kamiónu, nie stále prítomný v domácnosti), preberal starostlivosť o deti, čo predpokladalo úplnú zmenu životných podmienok; v prípade prejednávanom pred Okresným súdom Skalica (5C/322/2013) u každého z rodičov po 50 000 € bola odškodnená ich ujma za stratu syna, ku ktorému ako rodičia vzhliadali a boli na neho naviazaní, keď po spôsobení dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu vodič odišiel z miesta nehody, poškodený bol 2 mesiace v kóme, matka sa o neho starala v domácnosti 2 mesiace a musela preto opustiť zamestnanie, no napriek snahe došlo k úmrtiu syna, pričom všetko vnímané utrpenie zhoršovalo intenzitu prežívanej bolesti rodičov; v prípade riešenom Okresným súdom Skalica (3C/233/2013), kde každému z rodičov bolo prisúdených cca 38 000 € a bratovi 20 000 €, išlo o vzájomne pretrvávajúce emocionálne naplnené rodičovské a súrodenecké vzťahy napriek rozchodu rodičov, kde bola potvrdená hlboká odkázanosť členov rodiny na seba, psychické i zdravotné problémy pretrvávajúce aj rok po kritickej nehode úmrtím dcéry a sestry; rozsudkom Okresného súdu Trnava (19C/166/2016) pozostalej matke bolo prisúdených 45 000 € a pozostalej sestre 35 000 €, v prípade obeti usmrtenej vo veku 18 rokov u týchto bolo zohľadnené, že išlo o okliešténú rodinu rodinu bez podpory druhého rodiča, keď pozostalá sestra bola postihnutá mozgovou obrnou, pričom pri starostlivosti o ňu pomáhala matke práve dcéra zosnulá pri dopravnej nehode, čo len znásobovalo smútok, obavy aj strach matky o zdravotne hendikepovanú dcéru, keď jedinou blízkou osobou zostal už len 75 ročný starý otec.
41. Samotný postoj žalovaného 1 ako pôvodcu zásahu a škodcu, ktorý žalobcom sa ospravedlnil a bol tiež postihnutý odsudzujúcim trestným rozsudkom na odňatie slobody v trvaní 8 rokov nepodmienečne a doživotným zákazom viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu, z pohľadu žalobcov síce nepredstavoval zmiernenie ich utrpenia, pričom žalovaný 1 sám osobne nijako neprispel ani k reparácii vzniknutej škody, ide však o jedno zo súdnou praxou zaužívaných a zároveň aj ESĽP odporúčaných relevantných kritérií zvažovaných pri určení výšky relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy. V záujme reálnej možnosti uspokojenia priznaných nárokov aj podľa ESĽP zohľadňujú sa aj majetkové pomery škodcu, aby prisúdená náhrada nebola pre neho likvidačná, avšak v prípade hodnotenia

nemajetkovej ujmy ide len o určitý korektív slúžiaci k eliminácii bezbrehých nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy, keď sa má prihliadať aj na vek poškodeného i škodcu a na z toho vyplývajúce možnosti uhradiť vzniknutú ujmu do budúcna, za súčasného zachovania jeho spôsobilosti viesť znesiteľný život. Vzhľadom na spôsob zavinenia dopravnej nehody žalovaným 1 žalovaný poisťovateľ, ktorý je povinný na plnenie z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, má právo na náhradu vyplateného poistného plnenia proti žalovanému 1 (§12 zákona č. 381/2001 Z. z.). Zohľadnenie pomerov poškodeného však znamená len takú moderáciu prisudzovaných nárokov, ktorá by vo vzťahu k jeho zodpovednosti za náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých, po ukončení výkonu trestu odňatia slobody ho nezbavovala možnosti viesť znesiteľný a dôstojný život. Avšak aj napriek okolnosti, že titulom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vzniká žalovanému 2 povinnosť na plnenie, ktorého limity z jednej škodovej udalosti sú pomerne vysoké (§7 zákona č. 381/2001 Z. z., ku dňu nehody na úrovni 5 240 000 €), prisúdené odškodnenie, ktoré má zodpovedať princípom spravodlivosti, musí odrážať úroveň odškodnenia priznávaných v skutkovo a právne obdobných prípadoch, ako je prejednávaná vec. Výška náhrady pritom nie je zákonom limitovaná, keďže s prihliadnutím na individuálne okolnosti charakterizujúce závažnosť vzniknutej ujmy vo vzťahu k dotknutým osobám s prihliadnutím na jedinečnú povahu okolností túto nie je možné kvantifikovať, keďže náhrada skutočne zodpovedajúca utrpenej ujme je pojmovo vylúčená a je len akousi satisfakciou pre pozostalých, ktorým je takto umožnené do určitej miery kompenzovať utrpenú ujmu. V danom prípade súd prvej inštancie výšku žalobcom prisúdenej náhrady však nelimitoval ani s prihliadnutím na iné hmotnoprávne predpisy, odvolacia námietka žalobcov, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o výške prisudzovanej náhrady v tejto veci prihliadal na limity odškodnenia ustanovené v zákone č. 215/2006 Z. z., resp. č. 274/2017 Z. z., nemá preto svoje opodstatnenie.

42. Súd prvej inštancie pritom správne uzavrel, že za prípadné následky vyvolané medializáciou prípadu žalobcov žalovaní nenesú zodpovednosť, a to pre nedostatok ich pasívnej vecnej legitimácie, nakoľko ani jeden zo žalovaných nie je pôvodcom tohto mediálneho zásahu, v dôsledku čoho absentuje aj priama príčinná súvislosť medzi ich konaním a následkom na osobnostných právach žalobcov týmto zásahom spôsobeným.

43. V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že zásah, aký sa posudzuje v tomto súdnom konaní (spôsobenie smrteľného následku na živote žalobcom blízkej osoby zavinením dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku), spravidla vyvoláva ujmu dlhotrvajúcu, rozsiahlu a v zásade ničím nereparovateľnú, k čomu nepochybne došlo aj v prejednávanom prípade. Smrť manželky žalobcu 1 nepochybne bola nečakaná, tragická a žalobcami nezavinená udalosť, ktorá do ich života tragicky zasiahla a nenávratne pretrhla dovtedajšie pevné citové väzby, čím títo navždy stratili možnosť realizovať a ďalej rozvíjať svoj rodinný a súkromný život vo vzťahu k zomrelej manželke a matke, nepriaznivý dopad úmrtia ktorej na život žalobcov je nespochybniteľný. Charakter a intenzitu vzájomných vzťahov a väzieb medzi manželmi okresný súd zistil vykonaným dokazovaním. Zistil, že žalobca 1 s manželkou žil v pevnom partnerskom vzťahu, v ktorom zväzku boli v plnej miere sýtené jeho emocionálne potreby s perspektívou spoločného dožitia do blížiacej sa staroby. Okrem toho zistil, že manželka žalobcu bola stále aktívna a hoci bola na dôchodku, stále pracovala a manželovi ako svojej najužšej rodine aj ako zdravotná sestra zabezpečovala nielen osobnú a odbornú pomoc a starostlivosť v súvislosti s jeho podlomeným zdravím aj v dôsledku jeho choroby z povolania, pre ktorú tento bol uznaný invalidným, ale táto rodinu významne aj finančne zabezpečovala, a teda žalobca 1 ako invalidný dôchodca na manželku bol odkázaný tak po osobnej a citovej stránke, ako aj zdravotnej a ekonomickej stránke a preto jej smrťou tento stratil aj komplexnú starostlivosť jej podpory a ochrany. V dôsledku posudzovaného neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu nesporne došlo preto k náhlemu, trvalému a nereparovateľnému zániku všetkých s jeho manželstvom súvisiacich väzieb, kedy vo veku 64 rokov náhle, tragicky a nenávratne stratil svoju 62 ročnú životnú partnerku, s ktorou šťastne prežil väčšinu svojho života (43 rokov) a ktorá mu bola všestrannou oporou. Boli preto preukázané tvrdenia žalobcu, že zavinením žalovaného 1 reálne tak došlo k závažnému zásahu do jeho osobnostných práv - náhle prišiel o najbližšiu osobu (manželku), s ktorou tento intenzívne, každodenne trávil svoj čas a s ktorou spolu viedli usporiadaný rodinný život. Tak mu skutočne vznikla nenapraviteľná, žiadnymi prostriedkami neodstrániteľná ujma, ktorá v podstatnej miere negatívne ovplyvnila (a ďalej ovplyvňuje) jeho ďalší život, teraz už osamelej osoby, pričom uvedené je nevyhnutné vnímať v kontexte ich harmonicky fungujúceho manželského zväzku, ktorá skutočnosť bola preukázaná výpoveďami všetkých žalobcov v konaní pred súdom prvej inštancie.

44. Pocity nenahraditeľnej straty, smútku, psychickej bolesti, aké vyplynuli aj z výpovedí žalobcov 2 - 4, sú dané ľudskou prirodzenosťou, ako reakcia na úmrtie blízkeho človeka, avšak pre určenie výšky relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy rozhodujúcimi sú až následky tohto úmrtia na chod života pozostalých a

osobitosť vzťahov medzi zomrelým a poškodenými pozostalými, do ktorých bolo zasiahnuté. Súčasne ale z vykonaného dokazovania, ako ani z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplynulo, že by úroveň vzťahov medzi žalobcami 2 – 4 a ich zosnulou matkou čo do rodinných a citových väzieb, vzájomnej finančnej závislosti, sa vymykala z obvyklého spôsobu života iných, normálne fungujúcich rodín, ktoré spolu zdieľajú každodenný život, alebo že by následky na život týchto žalujúcich dospelých detí zosnulej obete dopravnej nehody, na rozdiel od ich otca ako žalujúceho manžela zosnulej, boli mimoriadne nepriaznivé, až zdrvujúce, alebo že by ich táto udalosť zasiahla v čase ťažkej osobnej situácie, alebo že by išlo o zásah výnimočný ďalšími okolnosťami prípadu. Z hľadiska hodnotenia intenzity a kvality vzájomného vzťahu ako najintenzívnejší vždy je konštatovaný zásah u životného partnera (manžela), ktorým v danom prípade je žalobca 1 a maloletého dieťaťa, aké v danom prípade v konaní nevystupuje a až následne u plnoletého samostatného dieťaťa. U všetkých týchto vysoká miera citového vzťahu sa prezumuje pri obvyklom chode vecí, ak z dokazovania nevyplýva zjavná odchýlka od štandardnej kvality týchto vzťahov. Je pritom prirodzené charakteru vzťahu rodič - dieťa, že ich vzájomný vzťah vytvára také väzby sociálne, morálne i citové, ktoré štandardne presahujú dobu, po ktorú žijú v spoločnej domácnosti. Mieru rozsahu zásahu ovplyvňuje tiež vek pozostalých i zomrelého, osobitne vzhľadom na nečakanosť úmrtia, ktoré je vždy ťaživé, no inak znášané pri mladej, perspektívnej, zdravím prekvitajúcej osobe, ako pri seniorovi so zdravotnými ťažkosťami, či inej osobe trpiacej ťažkým zdravotným postihnutím. Otázka veku poškodeného i pozostalých tiež podmieňuje preto aj intenzitu vybudovania vzťahov, ako mal možnosť tento sa rozvíjať, kultivovať a determinuje mieru odkázanosti a mieru straty šance takýto vzťah rozvíjať. U pozostalých s vlastnou rodinou možno pritom vychádzať z predpokladu, že tragickú smrť vďaka aj emocionálnej podpore svojich najbližších, spracujú lepšie, vždy však je nevyhnutné zohľadniť osobitosti každého konkrétneho prípadu.

45. Z hľadiska intenzity a kvality vzájomného vzťahu smrťou 62 ročnej poškodenej X. B. žalobcova 1 ako manžel a ostatní žalobcovia ako plnoleté deti zosnulej, v čase tragickej udalosti vo veku 41, 39 a 37 rokov, nepochybne utrpeli zásah do práva na vedenie rodinného a súkromného života podľa §11 o. z., pričom vzhľadom na stupeň príbuzenstva so zosnulou v ich prípade ide o jeden z najintenzívnejších zásahov. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie pritom vyplynulo, že išlo o rodinu s blízkymi rodinnými väzbami, ktorá si vzájomne pomáhala a manželia mali navzájom veľmi dobrý partnerský vzťah. Deti zosnulej obete sú už dospelé a už aj v čase tragickej straty mali vlastné rodiny, o. i. aj citovú a emocionálnu oporu a podporu svojho životného partnera a zabehnuté životy, ktoré po smrti matky, s ktorou aj po osamostatnení sa boli v prirodzene blízkom citovom vzťahu aj v dospelosti a ktorú stratu vo svojom živote preto pochopiteľne ťažko znášali a spracovali, pričom tieto svoje životy, pretože to tak cítili potrebným a nevyhnutným, sa podujali prispôsobiť poskytovaniu osobnej i materiálnej pomoci a starostlivosti o invalidného otca, ktorý v dôsledku tragického následku straty života jeho manželky sa stal osamelou osobou plne odkázanou na ich všestrannú pomoc.

46. Vychádzajúc z vyššie zmienených úvah pri aplikovaní aj súdom prvej inštancie zohľadnených kritérií pri posudzovaní primeranej výšky prisudzovanej relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy (1. intenzita a kvalita vzájomného vzťahu, 2. vek zomrelého a pozostalých, 3. existenčná a ekonomická závislosť na zomrelom, 4. miera zavinenia zomrelého, 5. poskytnutá satisfakcia v inej forme, 6. postoj škodcu, dopad udalosti na neho, 7. miera zavinenia škodcu, 8. majetkové pomery škodcu) a skutkových zistení súdu prvej inštancie o intenzite a rozsahu neoprávneného zásahu do práv žalobcov zavineným spôsobením smrti osoby žalobcom blízkej v dôsledku dopravnej nehody, ktorú žalovaný vodič 12.7.2019 spôsobil, reflektujúc úroveň vzťahov medzi manželkou, resp. matkou žalobcov zosnulou vo veku 62 rokov a žalobcami vo veku 64, 41, 39 a 37 rokov, berúc do úvahy existujúcu vzájomnú emočnú naviazanosť členov rodiny, pre ktorú tragicky zosnulá obeť dopravnej nehody bola istým bodom a oporou, starala sa o nich ako manželka a matka, významne podporovala rodinu aj po finančnej stránke a osobnou starostlivosťou o chorého manžela, jej smrť negatívne ovplyvnila obvyklý chod života všetkých žalobcov, ale najmä jej manžela, ktorý má podlomené zdravie a z toho plynúce obmedzenia v sebestačnosti a schopnosti sa o seba postarať vykonávaním bežných úkonov pre poškodenie jemnej motoriky oboch horných končatín ako následok choroby z povolania, pričom tento teraz už ako osamelá osoba, aká z neho po smrti manželky sa stala, je trvalo odkázaný na osobnú pomoc svojich najbližších, ktorými sú jedine jeho deti, ktoré samé trpia stratou matky, museli zmeniť svoje zabehnuté životy a prispôsobiť ich aj potrebám osamelého a chorého, 64 ročného otca.

47. S prihliadnutím na tieto aj súdom prvej inštancie nepochybne zistené skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, za spravodlivé a primerané zadosťučinenie za účelom zmiernenia nepriaznivých následkov neoprávneného zásahu žalovaného 1 do osobnostných práv žalobcov odvolací súd za primeranú relutárnu náhradu nemajetkovej ujmy žalobcu 1, hodnotiac mieru intenzity zásahu i celkovej jeho závislosti na zosnulej manželke, a to tak existenčne, ako aj z hľadiska trvalej straty

zosnulou poskytovanej láskyplnej osobnej a odbornej starostlivosti ako zdravotnej sestry v jeho chorobe, považoval náhradu vo výške 22 000 € majúc za to, že táto primerane zohľadňuje zmeny v jeho osobnom statuse, keď strata jediného najbližšieho člena rodiny, ktorý významnou mierou prispieval k uspokojovaniu jeho osobných aj materiálnych potrieb, významne ovplyvní aj jeho finančné zázemie, ako aj ostatný život osamelej osoby odkázanej na pomoc svojich dospelých detí.

48. S prihliadnutím na vek žalujúcich dospelých detí zosnulej obete, ako i na skutočnosť, že ich najbližším citovým i materiálnym zázemím v čase, kedy ich postihla smrť matky, boli ich vlastné rodiny, kde boli sýtené ich emocionálne potreby a napriek závažnosti tejto bezpochyby aj pre ne nereparovateľnej náhlej a tragickej straty, na rozdiel od ich otca, mali nablízku inú dôvernú osobu, za pomoci psychickej i citovej podpory ktorej túto tragickú udalosť postupne spracovali, pričom všetci vedú plnohodnotný partnerský a rodinný život so svojimi rodinami, pričom túto možnosť nenávratne nestratili ani do budúcna, súdom prvej inštancie prisúdenú relutárnu náhradu nimi utrpenej nemajetkovej ujmy odvolací súd vyhodnotil ako primeranú, nakoľko táto nijako zvlášť sa nevymyká relutárnym náhradám súdmi prisudzovaným v obdobných prípadoch. Žalobcovia 2 – 4 stratili síce matku, ale na rozdiel od žalobcu 1 nestratili možnosť ďalšieho rozvoja rodinného života a stále môžu pestovať svoj vzťah s pozostalým rodičom a so svojimi rodinami viesť prirodzený, uspokojivý a plnohodnotný osobný život. Pretože duševné útrapy spojené s prežívaním usmrtenia blízkej osoby pri stanovení výšky relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy sa posudzujú primárne z pohľadu priemerného človeka, pričom prípadné zníženie či zvýšenie je možné odvinúť od preukázania okolností a jednotlivých kritérií, podľa odvolacieho súdu v danom prípade žalobcom 2 – 4 súdom prvej inštancie bola prisúdená relutárna náhrada nemajetkovej ujmy, pri ktorej nedošlo k takémuto vybočeniu.

49. V súlade s princípom proporcionality pri zohľadnení obdobných posudzovaných prípadov v doterajšej judikatúre súdov SR rôznych stupňov základné rozpätie výšky náhrady pre skupinu citovo najbližšie spätých osôb za zásah do práva na súkromie v dôsledku usmrtenia blízkej osoby, akou nesporne je aj zomrelý manžel, resp. matka, v niektorých typovo neutrálnych prípadoch totiž sa pohybuje v rozmedzí 15 000 - 40 000 €. Porovnaním tohto rozmedzia s posudzovaným prípadom možno preto dospieť k záveru, že súd prvej inštancie pri zvažovaní výšky priznanej náhrady pri svojom rozhodovaní z tejto judikatúry absolútne nevybočil a je tak zachovaná jej kontinuita s prihliadnutím na dodržanie zásady legitímnych očakávaní. Titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch tak bolo priznaných napr. rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 13C/126/2010 - 267 z 1. októbra 2014 v spojení s rozsudkom príslušného odvolacieho súdu za smrť manžela v dôsledku protiprávneho úkonu zodpovednej fyzickej osoby pri porušení pravidiel cestnej premávky 40 000 €; rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 7C/256/2011 - 184 z 29. januára 2013 v spojení s rozsudkom príslušného odvolacieho súdu za smrť manžela 20 000 €; rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/111/2011 (súvisiaca sp. zn. Najvyššieho súdu SR 3 Cdo 228/2012) za smrť manželky a syna pri dopravnej nehode spôsobenej neprimeranou rýchlosťou jazdy 23 000 €; rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/137/2011 za smrť manžela pri dopravnej nehode spôsobenej nedostatočným venovaním sa riadeniu vozidla 22 130 €; rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24Co/132/2017 za smrť manžela pri dopravnej nehode spôsobenej nárazom do odbočujúceho vozidla 18 300 €; rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/609/2014 (súvisiaca sp. zn. Najvyššieho súdu SR 1 Cdo 523/2015) za smrť manžela pri dopravnej nehode spôsobenej šmykom v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti 17 000 €; rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/258/2016 (súvisiaca sp. zn. Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 95/2017) za smrť manžela v dôchodkovom veku pri dopravnej nehode spôsobenej stretom vozidiel 15 000 €. Ďalej sú to prípady, kedy titulom relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy utrpenej žalobcami, ktorí rovnako pri dopravnej nehode prišli o svojich blízkych, kedy rozsudkami súdov bola prisúdená náhrada manželovi 20 000 €, resp. dcére 23 000 € rozsudkom Krajského súdu v Žiline vo veci 8Co/264/13; manželovi 20 000 €, resp. dcére 15 000 € rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci 15Co/171/2012; manželovi 20 000 €, resp. synovi 15 000 € rozsudkom Krajského súdu v Trnave vo veci 11Co/354/2011; manželovi i dieťaťu po 7 000 € rozsudkom Krajského súdu v Prešove vo veci 8Co/33/2016; rodičovi 15 000 €, resp. súrodencovi 10 000 € rozsudkom Krajského súdu v Košiciach vo veci 9Co/462/2016). V časopise N. slovenskej advokácie č. 9/2017 na str. 6-19 autor článku „Náhrada nemajetkovej ujmy (bolestné za smútok) pozostalého príbuzného, stav a východiská“ sa venuje skúmaniu a prehľadu súdnych rozhodnutí týkajúcich sa náhrady nemajetkovej ujmy, v zmysle záverov ktorého manželom priznané náhrady sa pohybujú vo výškach od 100, 70, 50, 45, 40, 33, 26, 23, 22, 20, 10, 8, 6, 5 až do 4 tisíc €.

50. Rovnako ani v týchto intenciách žalobcovi 1 prisúdená výška relutárnej náhrady 22 000 €, resp. ani po 7 500 € každému zo zostávajúcich žalobcov, sa nejaví ako neprimerane nízka, táto spadá do rozmedzia takýchto náhrad súdmi prisudzovaných v týchto skutkovo a právne obdobných prípadoch a reflektuje tiež závažnejšie (žalobcami vybrané rozhodnutia), či menej závažné (žalovaným vybrané rozhodnutia)

okolnosti prejednávanej veci, ako i následky na životoch pozostalých v rozhodnutiach označených stranami sporu, ako sú zmienené v predchádzajúcich odsekoch tohto odôvodnenia odvolacieho súdu.
51. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie na odvolanie žalobcov v časti napadnutého zamietavého výroku vo vzťahu medzi žalobcom 1 a žalovanými postupom podľa §388 CSP zmenil tak, ako je to uvedené v enunciáte tohto rozsudku a zamietavý výrok vo zvyšku, t. j. vo vzťahu medzi žalobcami 2 - 4 postupom podľa §387 ods. 2 CSP preto potvrdil ako vecne správny vrátane správneho a zákonného výroku o trovách konania na súde prvej inštancie založeného na zásade úspechu žalobcov v konaní (§255 ods. 1 CSP).
52. Pretože odvolací súd napadnutý rozsudok, ktorým sa konanie končí, vo vzťahu medzi žalobcom 1 a žalovanými zmenil, pričom odvolateľ, ktorému relutárna náhrada bola priznaná, bol plne úspešný v základe nároku, ktorého výška ako sprevádzajúca v konaní závisela od úvahy súdu a ktorú preto tento nemohol predvídať a byť procesne zodpovedným za to, že výšku žalobou uplatnenej relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy nepredvídal v súdom napokon prisúdenej výške, odvolací súd postupom podľa §396 ods. 2 CSP tomuto proti neúspešným žalovaným priznal plný nárok na náhradu jeho trov, a to tak v konaní na súde prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní (§255 ods. 1 CSP); dôvody na aplikáciu §257 CSP v prospech neúspešných žalovaných odvolací súd vzhľadom na povahu prejednávaného nároku a okolnosti jeho vzniku mal za vylúčenú. O výške náhrady trov po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§262 ods. 2 CSP).
53. Pretože odvolací súd napadnutý rozsudok vo vzťahu medzi ostatnými žalobcami ako odvolateľmi a žalovanými potvrdil ako vecne správny, postupom podľa §396 ods. 1 CSP rozhodol aj o trovách odvolacieho konania (§262 ods. 1 CSP), a to rovnako v súlade so zásadou úspechu ustanovenou v §255 ods. 1 CSP, v odvolacom konaní plne úspešným žalovaným náhradu trov však nepriznal, nakoľko žalovaný 2 trovy konania nahradiť výslovne nežiadal, kým (aj) v odvolacom konaní procesne úplne pasívnemu žalovanému 1 trovy v odvolacom konaní preukázateľne nevznikli.
54. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie j e prípustné, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie j e prípustné, ak jeho rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.
S výnimkou prípadov ustanovených v §429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).